

Asian tausta ja nykytila

Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän yhtymähallituksen käsiteltäväksi esitetään opetuspesulan toiminnan lopettamista osana vuonna 2024 käynnistettyä hallitun kasvun ja sopeuttamisen ohjelmaa. Keudassa on pidetty 22.8. – 3.10.2024 yhteistoimintaneuvottelut, joissa käsiteltiin toimenpiteitä, joiden tarkoituksena oli sopeuttaa toiminnan kuluja alijäämän kattamiseksi. Yhtymähallituksen hyväksymän Hallitun kasvun ja sopeuttamisen ohjelman yhtenä tavoitteena on ollut Järvenpään opetuspesulan toiminnan uudelleenorganisointi siten, että yrittäjä ottaisi pesulan toiminnan vastuulleen. Tällä olisi mahdollistettu opetustoiminnan jatkuminen tiiviissä yhteistyössä työelämän kanssa.

Opetuspesulan käyttö oppimisympäristönä on viime vuosina ollut vähäistä ja opiskelijamäärät tekstiilihuollon koulutuksessa ovat pysyneet pieninä. Alan koulutettavat ovat olleet pääsääntöisesti oppisopimusopiskelijoita, jolloin heillä on jo oppimisympäristö valmiina osaamisen hankkimista varten. Samalla koulutusala on kuitenkin tunnistettu tärkeäksi kehittämisen kohteeksi osana maan huoltovarmuutta.

Toteutetut toimenpiteet ja niiden tulokset

Yrittäjäkumppanin löytämiseksi laadittiin kattava esitemateriaali, jossa esiteltiin tilakokonaisuutta ja tuotiin esille Keudan toive koulutusyhteistyöstä. Esite sisälsi myös linkin virtuaaliesittelyyn ja on ollut osa laajaa markkinointikokonaisuutta. Keuda on käynyt aktiivisesti vuoropuhelua alan toimijoiden kanssa ja kartoittanut uusia mahdollisuuksia opetuspesulan hyödyntämiseksi.

Vuokrausprosessissa edettiin markkinointivaiheen kautta neuvotteluihin kolmivaiheisella strategialla. Ensimmäisessä vaiheessa Tekstiilihuolto ry välitti vuokrausmahdollisuutta alan jäsenkenttään, toisessa vaiheessa Keuda markkinoi mahdollisuutta omilla verkkosivuillaan ja kolmannessa vaiheessa toteutettiin kohdennettua suoramarkkinointia alan yrityksiin sekä välitettiin tietoa alan työelämäverkostossa.

Kattavista markkinointitoimenpiteistä huolimatta saatiin vain kolme yhteydenottoa, joista yhden yrittäjän kanssa käytiin tarkempia neuvotteluita. Nämä neuvottelut eivät kuitenkaan johtaneet sopimukseen. Kesäkuussa 2025 saatiin vielä yksi yhteydenotto, joka ei edennyt neuvotteluihin saakka. Opetuspesulan vuokralaisen etsintä on nyt saatettu päätökseen ja todetaan, että kysyntää pesulatoiminnan jatkamiselle ulkopuolisen yrittäjän toimesta ei ole riittävästi.

Taloudellinen tilanne ja kannattavuus

Opetuspesulan taloudellinen tilanne osoittaa toiminnan jatkuvan kannattamattomuuden. Vuonna 2024 toimintatuotot olivat 83 815 euroa, kun taas toimintakulut nousivat 119 579 euroon. Tilikauden tappio oli 35 764 euroa.

Vuoden 2025 heinäkuun toteumat vahvistavat tappiollisen kehityksen jatkumisen. Tuottoja on toteutunut 44,8 prosenttia ja kuluja 50,5 prosenttia talousarvioon verrattuna, joka tarkoittaa noin 11 000 euron tappiota.

Henkilöstövaikutukset

Opetuspesulassa työskentelee kaksi vakinaista pesulatyöntekijää. Henkilöstövaikutuksista opetuspesulan toiminnan lakkauttamisen vuoksi tullaan käymään yhteistoimintalain (Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 449/2007) mukaiset neuvottelut.

Jatkotoimenpiteet ja tilojen hyödyntäminen

Opetuspesulaa pyritään hyödyntämään jatkossa oppimisympäristönä tekstiili- ja muotialan perustutkinto-opiskelijoiden polutuksessa. Kyseinen tutkinto pitää sisällään valinnaisen tutkinnon osan "tekstiilien huoltaminen", joka on laajuudeltaan 45 osaamispistettä. Tämä valinnainen tutkinnon osa mahdollistaisi ajoittaisen opetuspesulan käytön hyödyntämällä esimerkiksi osuuskuntatoimintaa. Käytännön toteutuksena voisi olla esim. erilaisten pop-up-tapahtumien toteuttamista ja kesäpesulatoimintaa osuuskunta Yrittämön kautta - tämä tukisi myös opiskelijoiden työllistymistä sekä yrittäjyyttä.

Toimintavaihtoehtojen arviointi

Asiaa arvioitaessa on tarkasteltu kolmea vaihtoehtoa. Toiminnan jatkaminen nykyisellään merkitsisi vuosittaista tappiota ilman realistista näkymää kannattavuuden parantumiseen. Uuden yrittäjäkumppanin etsiminen on toteutettu kattavasti, mutta kysyntää ei ole ollut riittävästi. Kolmas vaihtoehto, toiminnan lopettaminen ja tilojen uudelleenkäyttö opetuksessa, on sekä taloudellisesti järkevin että toiminnallisesti ja strategisesti perusteltu ratkaisu.

Opetuspesula on nimensä mukaisesti koulutukseen vahvasti kytköksissä oleva toiminto, jolloin Keuda ei voi toimia pesulayrittäjänä ja kilpailla alueen yrittäjien kanssa valtionosuuksia hyödyntäen. Pesulatoiminta ei kuulu Keudan perustehtävään. Toiminnan lopettaminen mahdollistaa opetusresurssien kohdentamisen tehokkaammin muuhun opetustoimintaan.

Kokouksessa asian esittelee koulutusjohtaja Arto Lehtola.

Esittelijä	Kuntayhtymän johtaja Riikka-Maria Yli-Suomu
Päätösehdotus	Esitän, että yhtymähallitus päättää lakkauttaa opetuspesulan toiminnan 1.1.2026 alkaen. Esitän edelleen, että pykälä tarkastetaan kokouksessa.
Päätös	